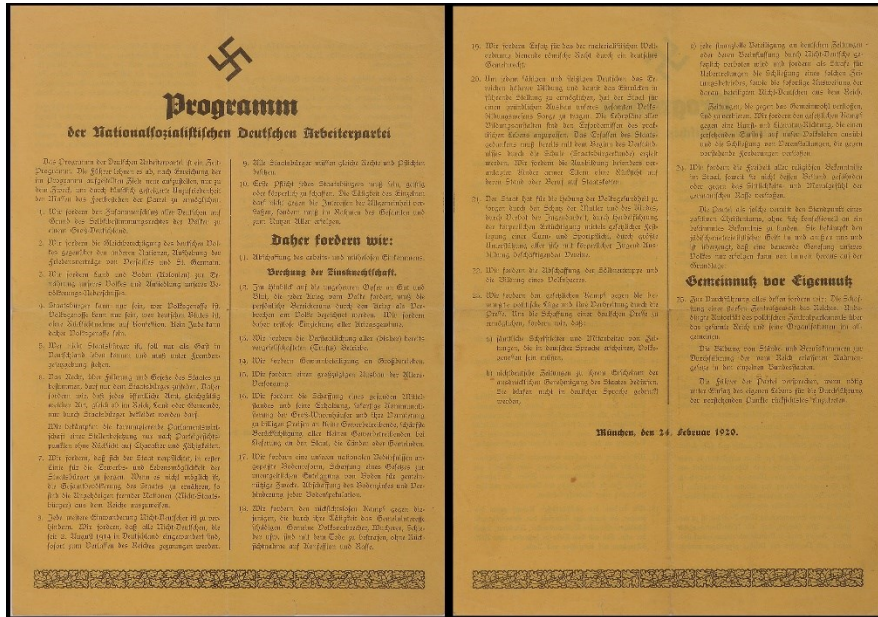


Nationalsozialistiska arbetarpartiets partiprogram från 1920

Under början av 1900-talet var den nationalsozialistiska rörelsen i Tyskland en liten rörelse. De har inte en särskilt stor organisation eller stöd bland väljarna. Nationalsozialistiska arbetarpartiet (NSDAP) var 1920 ett nystartat parti som växt ut ur det kortlivade partiet Tyska arbetarpartiet. I och med att man skapade det nya partiet presenterade man 25 punkter som utgjorde partiprogrammet. Utdraget nedan är partiprogrammet från 1920. Läs partiprogrammet och svara på frågorna nedan.



1. Vi kräver på självbestämmandets grund alla tyskars sammanslutande i ett Stortyskland.
2. Vi kräver det tyska folkets likaberättigande med andra nationer, och upphävandet av fredsfördragen i Versailles och S:t Germain.
3. Vi kräver land och mark (kolonier) för att föda vårt folk och till bosättning för vårt befolkningsöverskott.
4. Medborgare kan endast den bli, som är en del av folket. Del av folket kan bara den vara, som är av tyskt blod, utan hänsyn till religion. Ingen jude kan vara del av folket.
5. Den som inte är medborgare kan endast bo i Tyskland som gäst, och måste då stå under utlänningslag.
6. Rätten att bestämma över statens styrelse och statens lagar, tillkommer endast dess medborgare. Därför kräver vi att varje offentligt ämbete, oavsett karaktär, såväl i riket, i land som i kommun, ska förbehållas medborgare. Vi bekämpar det korrumperande parlamentariska system som kommer av en tjänstetillsättningsmakt grundad på partitillhörighet, utan hänsyn till personlig lämplighet och förmåga.
7. Vi kräver att staten förbinder sig att i första hand sörja för försörjnings- och levnadsbetingelserna för sina medborgare. När det inte är möjligt att försörja alla invånare ska medborgare i främmande stater (icke-medborgare) utvisas ur riket.
8. Varje vidare invandring av icketyskar ska förhindras. Vi kräver att samtliga icketyskar som sedan 2 augusti 1914 invandrat till Tyskland omgående ska tvingas lämna riket.

9. Alla medborgare ska ha lika rättigheter och skyldigheter.
10. Varje medborgares första plikt måste vara att bevara sig till kropp och själ. Det enskilda intresset får icke stå tillbaka för allmänintresset, utan måste hållas inom ramen för en helhet och till allas gagn. Därför kräver vi:
 11. Avskaffande av arbetsfria inkomster. Brytande av ränteslaveriet.
 12. Med hänsyn till de oerhörda offer i egendom och blod, som varje krig kräver av folket, måste personlig vinning av krig betraktas som förbrytelser mot folket. Vi kräver därför ovillkorlig indragning av alla krigsvinster.
 13. Vi kräver förstatligandet av alla (hittills) bolagiserade företag.
 14. Vi kräver vinstdelning i storföretagen.
 15. Vi kräver en storskalig utbyggnad av åldringsvården.
 16. Vi kräver skapandet av en välmående medelklass, snabbt överförande av de stora varuhusen till kommunal ägo, och varuhusens uthyrande till låga hyror till småföretag, och den största hänsyn till alla småföretagare vid leveranser till stat, land och kommun.
 17. Vi kräver en efter våra nationella betingelser anpassad markreform, skapandet av lagstiftning för användandet av mark för allmänna ändamål. Avskaffande av jordränta och förhindrande av spekulation med mark och jord.
 18. Vi kräver kompromisslös kamp mot envar, som genom sin verksamhet skadar allmänintresset. Vanliga folkförbrytare, ockrare och svartabörshajar ska dömas till döden, oavsett religion eller ras.
 19. Vi kräver att den romerska rätt som tjänar den materialistiska världsordningen ersätts av en tysk civilrätt.
 20. För att möjliggöra högre utbildning för varje duglig och flitig tysk, och därigenom deras intåg på chefstjänster, har staten att genomföra en omfattande utbyggnad av vårt hela skol- och utbildningsväsen. Läroplanerna på alla skolor måste anpassas efter det praktiska livets krav. Samhällsandan måste inympas redan i skolan genom medborgarkunskap. Vi kräver statligt bekostad utbildning av särskilt begåvade barn till fattiga föräldrar, utan avseende på föräldrarnas ställning eller yrke.
 21. Staten ska ansvara för ett höjande av folkhälsan genom att sörja för mor och barn, genom förbud mot barnarbete, för bättre folkhälsa genom lagstadgad gymnastik- och sportplikt och genom det starkaste understöd av föreningar som sysslar med idrottsverksamhet för ungdomar.
 22. Vi kräver ett avskaffande av stående yrkesförband inom krigsmakten och ett uppsättande av en värnpliktsarmé.
 23. Vi kräver att rättsväsendet bekämpar den medvetna politiska lögnen och dess utbredande i pressen. För att skapa möjligheter för en tysk press fordrar vi att:
 - a. samtliga redaktörer och medarbetare på tidningar, som ges ut på tyska språket, är delar av tyska folket,
 - b. icketyska tidningar har statens godkännande för sin utgivning. De får inte ges ut på tyska språket,

- c. varje vinstdelning från och allt inflytande över tyska tidningar för icketysskar ska vara i lag förbjudet, och överträdelse av förbjudet ska innebära tidningens stängande och utvisning av inblandade icketysskar,
 - d. tidningar som motarbetar allmänintresset ska förbjudas. Vi kräver rättsväsendets kamp mot konst och litteratur som slår in sprängkilar i vår folkgemenskap, och stängandet av institutioner som motarbetar allmänintresset på nu sagt sätt.
24. Vi kräver frihet för alla religiösa trosriktningar i staten, såvitt deras bestånd inte sätts den germanska rasens sedlighets- och moralkänsla i fara. Partiet som sådant företräder en ståndpunkt av positiv kristendom, utan att binda sig konfessionellt till någon viss trosbekännelse. Det bekämpar den judisk-materialistiska anden inom och utom oss, och är övertygat om att ett varaktigt tillfrisknande hos vårt folk bara kan vara framgångsrikt på följande grund: Allmännyttan före egennyttan.
25. För genomförandet av alla dessa krav kräver vi en stark centralmakt i riket. Obetingad auktoritet för centralparlamentet över hela riket och dess organisation i allmänhet.
- a. Bildandet av en stånds- och yrkeskammare för genomförandet av de i riket stiftade ramlagarna i de enskilda förbundsländerna.

Frågor:

1. Sammanfatta partiprogrammet, vad vill NSDAP faktiskt göra?
2. Vilka teman är återkommande i partiprogrammet? Vilka ord återanvänds och vad anser NSDAP enligt partiprogrammet är fel med samhället?
3. Partiprogrammet skrevs 1920 precis efter Versaillesfreden. Hur märker man att partiprogrammet präglas av det nya fredsavtalet?
4. Historiker har ofta diskuterat frågan när kunde man ana att nazisterna faktiskt ville starta ett krig. Ser man tendenser till det redan i det här partiprogrammet?
5. Flera gånger i partiprogrammet nämns ordet folket, vilka är egentligen folket? Hur definierar man det i partiprogrammet?
6. Nazismen präglas starkt av antisemitismen. Hur synliggörs det i partiprogrammet?
7. NSDAP nämner också ett stort antal sociala reformer i ditt partiprogram och även flera politiska reformer kring näringslivet och företagande. Vad vill partiet göra där?
8. Mellankrigstiden under Weimarrepubliken var en tid med politisk instabilitet och desperation i Tyskland och mot slutet av 1920-talet växte NSDAP:s väljarstöd mycket. Kan du förklara NSDAP:s ökande väljarstöd med utgångspunkt i partiprogrammet och situationen i Tyskland under Mellankrigstiden?



9. Ställ en historisk fråga som går att besvara med NSDAP:s partiprogram.

10. Besvara frågan du formulerade i 9)

11. Kan vi dra några andra slutsatser med hjälp av partiprogrammet?